

LBRIS

We know
books

Ioan Gabriel Dalea

Ioan Prejmereanu

ARHETIPURI ȘI SIMBOLURI ÎN MASONERIE

O fascinantă perspectivă spirituală asupra
ezoterismului masonic

Editura Arcana
Timișoara, 2023

Capitolul 1. Arhetip, simbol și semn	5
Scurtă introducere	5
Considerații generale.....	8
Știința sacră pierdută, regăsită și ocultată.....	13
Arhetip	23
Semn și simbol	36
Clasificarea simbolurilor.....	41
Capitolul 2. Moștenirea masoneriei operative	49
Pietrar, zidar și arhitect	49
Ucenic, Companion și Maestru	52
Piatra Brută și Piatra Șlefuită.....	53
Piatra Unghiulară (din capul unghiului)	59
Piatra de vârf / Cheia de Boltă	61
Piatra Cubică cu Vârf și Securea	63
Echerul și Compasul ca ansamblu.....	66
Echerul.....	68
Compasul	70
Nivela.....	71
Ne întâlnim la Nivelă și ne despărțim la Echer.....	73
Perpendiculara / Firul cu plumb	77
Mistria	79
Rigla (Gabaritul)	81
Planșa de trasat (Planșeta de proiectare)	83
Ciocanul și Dalta.....	84
Levierul sau Pârghia	86
Ordinele de arhitectură.....	88
Capitolul 3. Artele liberale. Rolul artelor în context masonic. Coloana armoniei.	92
Artele liberale și masoneria operativă.....	95
Artele liberale și masoneria simbolică	99

Trivium.....	100
Gramatica	100
Retorica.....	101
Logica (dialectica).....	101
Quadrivium	102
Aritmetica	103
Geometria	104
Astronomie	107
Muzica	109
Coloana armoniei. Importanța muzicii în ritualul masonic.	111
Capitolul 4. Elemente vegetale și animale în masonerie ..	113
Acacia	115
Grâul (Shibboleth)	120
Rodia	126
Triada Rodie - Grâu - Acacia	128
Strugurele și vinul	129
Măslinul și uleiul	132
Triada Grâu - Vin - Ulei	133
Simboluri vegetale ale gradelor înalte	138
Leul	139
Vulturul	140
Pelicanul.....	142
Phoenixul	143
Mielul	145
Capitolul 5. Cosmogonie masonică martinezistă. Spațiul și timpul.....	146
Noțiuni preliminare.....	146
Cosmogonia masonică și mistica martinezistă.....	148
Masonul, spațiul și timpul	159
„Munca unui francmason nu se termină niciodată” ...	162
Bolta cerească (Bolta Înstelată)	164

Steaua Înflăcărată (pentagrama) și Steaua lui David (hexagrama).....	165
Steaua Înflăcărată și litera G	165
Steaua lui David (Pecetea lui Solomon)	170
Soarele și Luna.....	173
Zodiacul	177
Capitolul 6. Symbolism religios în masonerie	182
Considerații generale.....	182
Marele Arhitect al Universului	189
Ochiul Atotvăzător sau simbolul Delta Luminos	194
Cartea Legii Sacre	197
Delta Înflăcărat. Triunghiul.	200
Altarul	205
Altarul sacrificiilor în Templul lui Solomon.....	208
Altarul jurămintelor.....	212
Altarul tămâierilor	214
Sfeșnicul cu 3 brațe	216
Rugăciuni și invocații în ritualul masonic.....	219
Fiul Văduvei.....	220
Trunchiul Văduvei.....	223
Trei Mari Lumini	224
Cei Trei Mari Stâlpi Centrali	224
Cele două Coloane de la intrarea în Templu.....	234
Scara. Scara dreaptă a lui Iacob (scara mistică) și scara în spirală	241
Piciorul gol. Nici îmbrăcat, nici dezbrăcat	244
Marea (baia) de aramă	249
Masa punerii pâinilor înainte.....	251
Sfeșnicul cu 7 brațe	252
Chivotul Legii (Arca Alianței).....	253
Capitolul 7. Personaje și cuvinte Biblice în masonerie	254
Cei doi Sfinți Ioan, patronii masoneriei albastre	254

Solomon, Hiram din Tir, Hiram Abif, Noe și Adam....	259
Solomon, Hiram din Tir și Hiram Abif.....	259
Adon Hiram versus Adoniram.....	262
De la Adam la Hiram, via Noe	264
Cele cinci puncte ale măiestriei.....	266
Hiram Abif, fiul unei văduve	271
Moartea lui Hiram. Legenda Maeștrilor	272
Calfele ucigașe	274
Cuvântul pierdut și regăsit. Numele Inefabil.....	275
Tubalcain.....	278
Phaleg	281
Gabaon.....	285
Gibelin (Giblim)	287
Capitolul 8. Practica virtuților cardinale și teologale în masonerie	290
Considerente generale.....	290
Dreptatea (Justiția)	294
Cumpătarea	296
Prudența.....	297
Forța.....	298
Virtuțile teologale: Credința, Speranța și Iubirea	298
Virtuți și păcate - o abordare schematică spirituală	299
Capitolul 9. Templul și omul.....	307
Considerații generale.....	307
Templul ca arhetip al Omului	308
Arca - Templul pe ape al lui Noe	318
Tabernacolul lui Moise.....	319
Templul lui Solomon și corpul material	333
Primul Templu. Triada Pridvor - Sfântă - Sanctuar	333
Corpul material. Triada Vintre - Trunchi - Cap ..	339
Cerința ca nimeni să nu fie primit în masonerie dacă nu este „om întreg”	342

Membrele	344
Organele simțurilor.....	346
Inima.....	346
Sângele.....	348
Templul lui Zorobabel și corpul sufletesc.....	350
Al doilea Templu.....	350
Templul interior, sufletul și Marile Mistere.....	352
Ierusalimul ceresc și Corpul de glorie.....	354
Al treilea Templu, Omul restaurat.....	355
Omul ca spirit reconciliat. Corpul de glorie (de lumină).....	358
Capitolul 10. Templul masonic.....	362
Considerații generale.....	362
Vechile Landmark-uri.....	365
Loja și Templul.....	370
Loja justă și perfectă.....	372
Trei o constituie, Cinci o conduc, Șapte o fac justă și perfectă.....	376
Deschiderea și închiderea Lucrărilor.....	378
Bătăile la poarta Templului.....	381
Călătoriile (circumambulațiunile).....	382
Pavajul Mozaicat.....	384
Îmbrățișarea fraternă.....	386
Covoarele (Tablourile) Lojii.....	387
Tablourile gradelor din fața Altarului în RSR.....	394
Coloana frântă.....	394
Cabinetul de Reflecție / Camera de Pregătire.....	396
Coasa.....	400
Craniul și Scheletul.....	401
Baldachinul.....	403
Oglinda.....	403
Cocoșul.....	405
Testamentul Filozofic.....	406

Lanțul de unire și Funia cu noduri (cu ciucuri dantelați) ..	408
Lanțul de unire	409
Funia cu noduri	412
Spada și armele spirituale	414
Spada Înflăcărată.....	417
Semnele de recunoaștere	422
Bandoul.....	424
Agapa Fraternă.....	425
Capitolul 11. Regalia masonică.....	427
Șorțul	427
Istoria Șorțului masonic.....	430
Colanul, Lenta (Eșarfa), Manșeta și Boneta.....	432
Mănușile albe	434
Bijuteriile purtate pe Colan	436
Capitolul 12. Demnitarii și Ofițerii Lojii.....	437
Considerații generale.....	437
Demnitarii și Ofițerii unei Loji RSAA	438
Ofițerii unei Loji RSR.....	439
Maestrul Venerabil	441
Supraveghetorii	442
Oratorul	444
Secretarul	446
Maestrul de Ceremonii.....	447
Trezorierul.....	449
Caritabilul / Ospitalierul.....	450
Expertul.....	451
Economul	453
Maestrul Venerabil din Trecut.....	454
Preparatorul.....	454
Arhivarul – Bibliotecar.....	455
Președintele Comisiei de candidaturi	455
Îndrumătorul (Introducătorul)	456

Maestrul coloanei armoniei (Maestrul muzicii).....	457
Acoperitorii (intern și extern).....	457
Capitolul 13. Elementele și metalele.....	459
Tema elementelor în diverse culturi și epoci.....	459
Doctrina elementelor în martinezism și martinism ...	463
Focul.....	468
Apa.....	470
Pământul.....	472
Aerul.....	474
Metalele	476
Alchimie și francmasonerie.....	483
Capitolul 14. Numerologia și masoneria spirituală	488
Considerații generale.....	488
Operațiile aritmeticii spirituale.....	493
Simbolismul numerelor la martineziști	495
Numărul 1 (unitatea, monada)	497
Numărul 2 (dualitatea).....	498
Numărul 3 (ternarul, treimea)	498
Numărul 4 (cuaternarul)	500
Numărul 5 (quinarul).....	502
Numărul 6 (senarul).....	503
Numărul 7 (septenarul)	505
Numărul 8 (octonarul).....	508
Numărul 9 (novenarul).....	510
Numărul 10 (denarul)	511
Numărul 11.....	512
Numărul 12.....	513
Suita 3 - 6 - 9.....	514
Suita 3 - 5 - 7.....	514
Suita 3 - 9 - 15.....	515
Capitolul 15. Masoneria templieră și heraldica	516
Considerații generale asupra heraldicii	518

Blazonul	519
Cum se construiește un blazon?	521
Armele (spirituale) în context cavaleresc	526
Baniera Lojii	528
Capitolul 16. Simbolismul culorilor	529
Lumina	529
Curcubeul	532
Alb și negru	534
Albastru.....	536
Roșu	537
Purpura (roșu închis spre violet)	539
Verde	540
Galben (Aur)	541

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DALEA, IOAN GABRIEL

Arhetipuri și simboluri în masonerie : o fascinantă perspectivă spirituală asupra ezoterismului masonic

/ Ioan Gabriel Dalea, Ioan Prejmereanu. - Timișoara : Arcana, 2023

ISBN 978-606-95695-5-9

I. Prejmereanu, Ioan

061

Întreaga responsabilitate pentru conținutul acestei cărți aparține autorului.

Copyright: © Editura Arcana 2023

Această carte este protejată de legea dreptului de autor. Reproducerea, parțială sau integrală, pe orice suport, fără acordul scris al deținătorului de copyright este interzisă.

www.edituraarcana.ro

Capitolul 1. Arhetip, simbol și semn

O, tu, cel care vii spre a fi inițiat în lecțiile înțelepciunii! Fiu al virtuții și al amicitiei! Apleacă-ți atenția înspre specificul lucrării noastre și fie ca sufletul tău să se deschidă în fața preceptelor adevărului!

Prologul Regulii masonice adoptate la Conventul de la Wilhelmsbad, 1782

Scurtă introducere

Cărțile sunt o comoară la care poate avea acces oricine, companioni fideli care ne pot ajuta să nu ne rătăcim. Atât cartea, cât și mintea, pot fi de folos doar dacă le deschizi. Pe de altă parte, sunt atât de multe cărți și atât de puțin timp... Din acest motiv este util să alegem acele cărți care au cu adevărat ceva de spus.

Francmasonul Mark Twain¹ afirma că cele mai importante două zile din viață sunt ziua în care te-ai născut și cea în care afli de ce. Prezenta carte își propune să răspundă cel puțin parțial întrebării „de ce ne-am născut?”, din perspectiva masoneriei spirituale.

¹ Samuel Langhorne Clemens (1835-1910), cunoscut sub pseudonimul Mark Twain, este unul dintre cei mai mari scriitori americani. A fost francmason, inițiat ca Ucenic în Loja Polar Star din Nevada pe 18 februarie 1861.

În *Constituțiile* sale din 1723, Anderson² scria: *Un mason este obligat de chiar titlul său să respecte legea morală. Iar dacă înțelege corect arta, nu va fi niciodată un ateu stupid sau un libertin fără religie.* Iată tema principală a prezentei lucrări, care-și propune să treacă în revistă cele mai importante arhetipuri și simboluri folosite în francmasoneria modernă, abordându-le din punct de vedere spiritual și chiar religios. Paginile care urmează facilitează descoperirea conexiunilor Biblice din cadrul francmasoneriei, ba chiar mai mult.

Am scris această lucrare în dublă calitate de francmasoni și de oameni ai credinței. Din acest punct de vedere, este posibil ca lucrarea să fie mai potrivită francmasonilor de confesiune creștină decât celor de altă religie. Deși francmasoneria își deschide porțile tuturor oamenilor buni, indiferent de credința lor religioasă, totuși, învățăturile sale originare sunt impregnate de creștinism.

Simbolismul masonic conține nenumărate elemente Biblice - unele explicite, altele implicite - în timp ce bazele spirituale și tradițiile ezoterice care-i stau la bază sunt în mare măsură iudeo-creștine. O mare parte a simbolurilor folosite în masonerie sunt greu de explicat în afara acestei religii și a Sfintei Biblii care stă pe altarul oricărei Loji creștine. Dar, deși lucrarea de față abordează masoneria predilect din perspectivă creștină, suntem încrezători că nu conține nimic ofensator pentru un Frate de altă religie.

Nutrim speranța că această carte va fi studiată de o bună parte a francmasonilor iubitori de ezoterism. Pentru moment, din câte știm, nu există alte scrieri în limba română

2 James Anderson (1691-1739) a fost un scriitor și pastor scoțian născut în Aberdeen, Scoția. A rămas în istorie prin asocierea sa cu Francmasoneria. A fost Maestru al unei Loji și Mare Maestru al Marii Loji din Londra și Westminster. În septembrie 1721 a fost însărcinat de Marea Lojă să scrie *Constituțiile francmasonilor*.

cu o abordare similară, fiind vorba de o premieră absolută. Răsfoind paginile cărții, cititorii vor putea găsi o mulțime de explicații, elemente și surse care ajută la clarificarea sensurilor profunde ale masoneriei spirituale moderne. Familiarizându-ne cu aceste aspecte, vom putea utiliza mult mai eficient instrumentele simbolice pe care ni le oferă Ordinul Masonic prin legendele, arhetipurile, simbolurile și semnele pe care ni le propune spre studiu.

Așadar, ceea ce vă propunem în cele ce urmează este să deschideți simultan trei lucruri: această carte, mintea și inima. Procedând astfel veți ajunge rapid la concluzia că ritualul masonic ascunde învățături de un interes major pentru oricine este pasionat de partea spirituală a vieții. Scopul primordial al masoneriei era să ajute practicantul să-și recupereze starea primordială a sufletului prin transformări succesive ale stării sale de conștiință. Cunoașterea face acest obiectiv mai ușor de atins la nivel individual.

Pe lângă conspectarea opiniilor unor autori și cercetători masonici internaționali consacrați, în redactarea prezentei cărți autorii au preluat citate și exemplificări din următoarele lucrări proprii:

- Ioan Prejmereanu: *Simbologie masonică*, Editura M.L.N.R., 2019; *Din simbolistica masonică*, Editura M.L.N.R., 2019; *Din simbolurile Templului masonic*, Editura Arta Regală, 2020; *Simboluri Masonice*, Editura Arta Regală, 2023; *Regalia și alte simboluri masonice*, Editura Arta Regală, 2023.
- Ioan Gabriel Dalea: *Cunoaștere și iubire în masoneria spirituală creștină*, Editura Arcana, 2014; *Documentele constitutive ale masoneriei*, Editura Arcana, 2023.
- Martinez de Pasqually: *Tratat despre reintegrarea ființelor în primele lor proprietăți, virtuți și puteri spirituale*

divine, prefață - Jean-Marc Vivenza, traducere și note - Ioan Gabriel Dalea, Editura Arcana, 2023.

- Jean-Baptiste Willermoz, Louis-Claude de Saint-Martin, Jean Jacques du Roy d'Hauterive: *Masoneria ocultă a secolului al XVIII-lea. Lecțiile de la Lyon ale Aleșilor Coen*, prefață, traducere și note - Ioan Gabriel Dalea, Editura Arcana, 2023.

Considerații generale

Probabil că majoritatea sensurilor simbolice conferite elementelor folosite în francmasonerie își au rădăcinile undeva pe la începuturile secolului al XVIII-lea. Evident că putem evidenția anumite simboluri importate din tradiții antice, din vechile școli filozofice sau de mistere, corpuri inițiatice vechi, iudaism, creștinism primar, gnosticism, cabală, alchimie etc., dar consolidarea tuturor acestor elemente în sistemul coerent cunoscut azi ca francmasonerie s-a petrecut cam în acea perioadă. Încă din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, Martinez de Pasqually³ afirma despre

³ Jacques de Livron Joachim de la Tour de la Casa Martinez de Pasqually (1727?-1774) a fost un mare mistic, teurg, teozof și francmason francez, cel mai probabil având origini spaniole. Fondator al Ordinului Cavalerilor Masoni Aleși Coen ai Universului, a influențat semnificativ francmasoneria, atât prin intermediul doctrinei reintegrării pe care a predat-o, cât și prin intermediul emulilor săi care i-au dus munca mai departe, dintre care merită să-i menționăm pe Louis-Claude de Saint-Martin și pe Jean-Baptiste Willermoz. Lucrarea sa de căpătâi este *Tratatul despre reintegrarea ființelor*.

majoritatea francmasoneriei vremii că a devenit o societate apocrifă. Făcea această afirmație din două considerente.

Pe de o parte, afirma că francmasoneria din vremea sa pierduse cunoașterea „doctrinei secrete” transmise prin inițiere din cele mai vechi timpuri, pe care o perpetua într-o formă pervertită, aproape de nerecunoscut. Pe de altă parte, considera că în francmasonerie fuseseră acceptate multe persoane neinițiabile, ceea ce trimitea în desuet principală misiune a acestei instituții ezoterice, și anume inițierea. Este adevărat, în egală măsură, că pentru Pasqually inițierea presupunea practicarea la gradele cele mai înalte a unei forme de magie ceremonială de natură teurgică care nu se mai regăsea în nicio altă structură masonică.

Plecând de la ideea diluării semnificative în timp a cunoașterii doctrinei primordiale, fără a eticheta această teză drept adevăr sau fals, putem afirma cu tărie că nicio știință, în special una de natură sacră, nu poate fi transmisă cu succes de-a lungul timpului dacă practicantii ei neglijează studierea arhetipurilor și a simbolurilor predate. În lucrarea de față vom încerca, pe cât posibil, să prezentăm arhetipurile și simbolurile din perspectiva a cel puțin două rituri masonice distincte, Ritul Scoțian Antic și Acceptat (la care ne vom referi folosind prescurtarea RSAA) și Ritul Scoțian Rectificat (la care ne vom referi folosind prescurtarea RSR), punând în lumină, ori de câte ori este posibil, conexiunea existentă între simbolismul masonic și elementele Biblice vetero și neo testamentare. După cum vom constata de-a lungul acestei lucrări, fapte și date concrete ne îndeamnă să credem că aceste conexiuni există și sunt profunde, indiferent de preconcepțiile francmasonilor moderni asupra acestui

subiect. Francmasonul Joseph de Maistre⁴ afirma în 1821, în lucrarea sa *Les Soirées de St. Petersbourg*, în al XI-lea interviu: *Creștinismul, așa cum îl cunoaștem astăzi, nu este decât o adevărată Lojă albastră ... dar depinde de omul dorinței să se ridice din grad în grad până la cunoașterea sublimă pe care o posedau primii creștini, care erau adevărați inițiați. Acest creștinism primar este cel pe care unii germani l-au numit creștinism transcendent. Această doctrină este un amestec de platonism, origenism și filozofie hermetică, toate așezate pe o bază creștină.*

Într-una dintre scrisorile lui Martinez de Pasqually către Jean-Baptiste Willermoz (Biblioteca Municipală din Lyon, Fondul Willermoz⁵, Ms. 5471) se spune: *Ordinul nostru se întemeiază pe trei, șase și nouă precepte bune. Primele trei sunt ale lui Dumnezeu, următoarele trei ale poruncilor Sale,*

4 Joseph de Maistre (1753-1821) a fost un diplomat, filozof și scriitor francez. A fost educat la Colegiul iezuit din Chambéry, unde a studiat filozofie, teologie și drept. În 1802 este numit ambasador la curtea rusă de la Sankt Petersburg și își petrece acolo următorii șase ani, până în 1808. Dintre cele mai cunoscute lucrări ale sale, merită menționate *Considerații asupra Franței* (1796), *Despre papă* (1819), *Serile din Sankt Petersburg* (1821), *Examinarea filozofiei lui Bacon* (1836, ediție postumă) etc. În calitate de francmason, a activat în Loja Les Amis Réunis din Chambéry, fiind în egală măsură un membru marcant al Ritului Scoțian Rectificat.

5 Jean-Baptiste Willermoz (1730-1824) a fost un negustor de mătase din Lyon și administrator al spitalelor din această localitate. Francmason, Templier și Ales Coen, a jucat un rol important în structurarea sistemelor de înalte grade masonice în timpul său. Este considerat unul din fondatorii Ritului Scoțian Rectificat modern. Cea mai importantă moștenire scrisă lăsată (pe lângă ritualuri) sunt cele 9 caiete de doctrină masonică și notițele de la *Lecțiile de la Lyon*.

iar ultimele trei sunt cele pe care le mărturisim în religia creștină... (extras din scrisoarea datată 19 septembrie 1767).

Willermoz credea că masoneria nu este decât o scară care duce înspre un Ordin superior secret mult mai sacru: *Originea Ordinului este atât de îndepărtată încât se pierde în negura vremurilor. Tot ce poate face instituția masonică este să sprijine întoarcerea la acest Ordin Primar, care trebuie considerat principiul francmasoneriei. Este un izvor prețios, ignorat de mulțime, dar care nu s-a pierdut niciodată din cauza asta; primul este „Lucrul”⁶ însuși, celălalt este doar mijlocul de a ajunge la el⁷.*

În fine, un celebru teozof și francmason de grad 33, Charles W. Leadbeater⁸, afirma⁹: *În creștinismul primar existau trei stadii prin care trebuiau să treacă cei dornici să progreseze: purificarea, iluminarea și perfecțiunea. Sfântul Pavel spunea: vorbim despre înțelepciune cu cei care sunt perfecți, frază care rămâne adeseori neînțeleasă. [...] În realitate, Sfântul Pavel dorea să spună: Noi împărtășim Gnoza, înțelepciunea secretă, numai celor care au atins gradul perfecțiunii, sau, în termeni masonici, gradul de Maestru Mason, căci cele trei stadii de care este vorba corespund în general celor trei grade ale masoneriei.*

Din nefericire, majoritatea semenilor noștri urmăresc doar să-și satisfacă nevoile fizice proprii imediate. Alții

6 „La Chose” desemna în limbajul Aleșilor Coen manifestarea sesizabilă a puterilor divine în urma operațiunilor teurgice.

7 Biblioteca Municipală din Lyon, Ms. 1778, fondul Willermoz.

8 Charles Webster Leadbeater (1854-1934) a fost preot anglican, membru de frunte al Societății Teozofice și al francmasoneriei americane, celebru clarvăzător și scriitor pe teme oculte. Lucrările sale cu tematică masonică abordează francmasoneria din punct de vedere mistic, ocult și uneori chiar magic.

9 Charles W. Leadbeater, *Francmasoneria, rituri și inițieri*, editura Herald, 2004.

încearcă să ofere copiilor lor o viață mai bună decât cea trăită de ei, și se concentrează pe bunăstarea familiei. În fine, o mică parte, înțelegând corect importanța statutului de om spiritual, se gândesc la umanitate ca la un întreg și-l caută pe Dumnezeu. Odată ajunși la acest stadiu, în ei se naște instinctiv întrebarea: „Cum îmi pot atinge scopul, care este calea?” Nu există ceva mai trist decât o viață fără scop, așa că inițiatul are datoria de a descoperi scopul vieții.

Arhetipurile s-au născut în trecutul imemorial al umanității tocmai pentru a facilita găsirea răspunsului la această întrebare, parte a eternelor întrebări asupra sensului vieții:

- De unde venim?
- Cine suntem?
- Încotro ne îndreptăm?
- Ce căutăm aici?

În procesul de transformare a *omului torentului* (omul profan) într-un *om al dorinței*¹⁰ (inițiat), studiul rațional și inspirațional al sensurilor simbolurilor masonice este indispensabil. Pe lângă funcția de încriptare a unor semnificații ce pot fi deslușite fără a utiliza cuvinte, pe lângă funcția de conferire a unui înțeles ascuns anumitor elemente, simbolul mai îndeplinește un rol, mult mai subtil, și anume acela de factor declanșator în activarea anumitor energii aflate în relație directă cu lumile divine.

10 Termenii de „om al torentului” și „om al dorinței” sunt proprii limbajului folosit de Louis-Claude de Saint-Martin (1743-1803), cunoscut și sub pseudonimul de Filozoful Necunoscut. El a fost Ales Coen, francmason, mistic și un scriitor celebru. Coautor al notițelor instrucțiilor masonice cunoscute în zilele noastre drept *Lecțiile de la Lyon*.

Deși interconectate și de multe ori confundate, arhetipul diferă de simbol. Arhetipul este o reprezentare, un model fundamental care există în inconștientul colectiv al oamenilor. Este considerat colectiv în sensul că încorporează caracteristici fundamentale și nu particularități specifice, fiind replicat recurent în istoria umanității, mereu cu aceeași interpretare. Altfel spus, arhetipul este o „formă” primară, o imagine universală prezentă în religie, filozofie, mituri, legende, basme, artă sau culturală.

De multe ori ia forma unor idei subconștiente, parte a moștenirii colective, care influențează semnificativ modul în care oamenii percep și înțeleg lumea. Arhetipurile stau la baza inițierii rituale alături de mituri și simboluri, fiind înscrise în profunzimile psihicului ca patrimoniu ereditar.

Știința sacră pierdută, regăsită și ocultată

Am menționat mai devreme știința sacră transmisă de-a lungul vremii prin intermediul inițierii. Deoarece arhetipurile și simbolurile folosite de masonerie sunt strâns legate de aceasta, merită să-i acordăm puțină atenție. Un catehism al Aleșilor Coen¹¹ redă următoarea secvență:

Î. Știți de ce au trebuit construite aceste trei Temple?

R. Da, Prea Respectabile Maestru: cel al lui Enoh ne explică în mod direct cultul divin, cel al lui Moise - cultul ceremonial și cel al lui Solomon - cultul spiritual temporal material.

11 Ordinul Cavalerilor Masoni Aleși Coen ai Universului a fost o structură masonică a secolului al XVIII-lea care practica o formă specifică de magie ceremonială de tip teurgic. Doctrina Ordinului este descrisă în misteriosul *Tratat despre reintegrarea fințelor* al lui Martinez de Pasqually, editura Arcana, 2023.

Istoria legendară a științei sacre prezintă detalii asupra acestor trei forme de cult, asupra evoluției lor în timp și asupra necesității care a generat apariția fiecăruia în parte. Ea ne oferă o mulțime de detalii interesante, necesare pentru a înțelege cum s-a transmis de la origini până în zilele noastre, prin ce transformări a trecut, cum a fost pervertită ciclic și reinnoită tot ciclic, dar mai ales răspunsul la întrebarea de ce o parte a ei a rămas exoterică în timp ce o alta a fost ocultată, fiind transmisă de-a lungul vremii doar prin inițiere.

După cum bine se exprimă Jean-Marie Ragon¹² în lucrarea sa *Masonerie ocultă și inițiere hermetică*, această evoluție reflectă *efectele barbariei umane în domeniul sacrului*. Dar această barbarie, după cum vom vedea imediat, este efectul unei lupte care se dă atât în macrocosmos cât și în microcosmos, între bine și rău. Din cauza ei, sublimele cunoștințe ale științei sacre au trebuit reamintite periodic umanității prinse în această luptă continuă, iar la un moment dat a trebuit să fie ocultată. Leadbeater susține acest punct de vedere. În viziunea sa, ritualurile masonice nu sunt nimic altceva decât *expresii a ceea ce avea mai sfânt marea religie străveche*¹³. Câteva pasaje din Pasqually, Willermoz și Saint-Martin ar trebui să fie suficiente pentru a cadra pe scurt acest subiect. Trebuie făcută mențiunea că pentru ei cultul divin și știința divină erau sinonime. Să începem cu câteva citate din *Tratatul despre reintegrare*¹⁴, care ne oferă și o secvență a transmisiei în timp:

12 Francezul Jean-Marie Ragon (1781-1862) a fost un prolific autor de carte masonică, membru al Ritului Memphis-Misraim și al Ordinului Templului pe filiația Palapat.

13 *Francmasoneria, rituri și inițieri*, Charles W. Leadbeater, editura Herald, 2004.

14 *Tratat despre reintegrarea ființelor în primele lor proprietăți, virtuți și puteri spirituale divine*, Martinez de Pasqually, editura Arcana, 2023.

1. Fiind descendent al lui Dumnezeu prin nașterea sa, respectabilul Set a fost însărcinat să-și învețe seminția despre cultul divin. El i-a predat fiului său Enos, nume care înseamnă „muritor slab”, ceremoniile operațiunii divine spirituale și terestre, cerești, acvatice și ignice. I-a cerut, sub amenințarea celor mai cumplite pedepse, să nu abuzeze niciodată de cunoștințele încredințate de Cel Etern sau de rezultatele muncii sale spirituale. Printre altele, i-a interzis să aibă orice legături cu profanii sau cu copiii oamenilor, adică fiicele concubine ale posterității lui Cain, deoarece această rasă a fost mereu separată de copiii lui Dumnezeu din posteritatea lui Set.
2. Enoh i-a profetizat pe adevărații aleși ai Creatorului care se vor naște din Cel Etern, alegând el însuși zece persoane care să opereze cultul divin printre urmașii lui Set. Prin urmare, Enoh formează marea arhetip al ceremonialului și cultului divin pentru oamenii trecutului și prezentului, după cum vom vedea când voi explica operațiunile sale spirituale divine.
3. După ieșirea din Arcă, Noe, al cărui nume înseamnă „odihnă” sau „ușurare”, a operat cultul divin o dată la zece zile, inclusiv în cele patruzeci de zile în care a stat pe muntele Ararat. Cultul era o replică fidelă a celui operat de omul divin pentru reconcilierea primului minor, astfel încât creația universală să nu-și schimbe forma la fel cum își schimbă Adam corpul. Prin acest cult al omului divin sau Hristos, Creatorul a binecuvântat din nou creația universală; l-a binecuvântat din nou pe Adam (pe care-l blestemase anterior) ca șef al tuturor ființelor create și ca om divin al pământului. Iată cultul reinstaurat de Noe. El a cerut clemență divină Creatorului prin invocatie, pentru reconcilierea dintre pământ și locuitorii care se bucurau de har înaintea sa.